

2025

ROČNÍ ZPRÁVA O HODNOCENÍ VÝKONU REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ KNIHOVEN VE ZLÍNSKÉM KRAJI



Foto na obálce: Slavnostní ocenění knihoven a knihovníků kraje 2025

Obsah

Úvod

Výkon regionálních funkcí na krajské úrovni zajištěný krajskou knihovnou

Zajištění výkonu regionálních funkcí v jednotlivých regionech

Jednotlivé standardy regionálních funkcí a číselné ukazatele plnění ve Zlínském kraji

Hodnocení ekonomických ukazatelů

Celkové zhodnocení

Přílohy:

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí – Sumář za Zlínský kraj (krajská a pověřené knihovny)

Vyúčtování finančních prostředků na výkon regionálních funkcí – Sumář za Zlínský kraj

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí – Knihovna Kroměřížska, Kroměříž

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí – KBBB, Uherské Hradiště

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí – MVK, Vsetín

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí – KKFBZ, Zlín

Úvod

Tato zpráva je zpracována v souladu s Metodickým pokynem Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území ČR. Údaje v ní jsou převzaty ze zpráv a výkazů o výkonu regionálních funkcí v roce 2025 krajské a pověřených knihoven Zlínského kraje. Zajištění výkonu regionálních funkcí (dále RF) se řídí Zásadami zajištění regionálních funkcí knihoven ve Zlínském kraji.

V roce 2025 opět zajišťovaly výkon RF ve Zlínském kraji tři knihovny pověřené výkonem RF a krajská knihovna s celkovým počtem pracovních úvazků 18,2. Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně (KKFBZ), plnila a koordinovala výkon RF pro 383 knihoven ve Zlínském kraji tak, jak jsou definovány v § 11 odst. 4 knihovního zákona č. 257/2001 Sb. Pro okres Zlín vykonávala RF KKFBZ. Tak jako v minulých letech pověřila KKFBZ výkonem RF pro základní knihovny:

- pro okres Kroměříž Knihovnu Kroměřížska – příspěvkovou organizaci (KK),
- pro okres Uherské Hradiště Knihovnu Bedřicha Beneše Buchlovana, příspěvkovou organizaci (KBBB),
- pro okres Vsetín Masarykovu veřejnou knihovnu Vsetín (MVK).

Krajská knihovna je spolu s pověřenými knihovnami garantem plnění cílů RF v kraji, jimiž jsou koordinace odborných knihovnických činností a cílená dělba práce, zachování a rozvíjení vazeb mezi knihovnami v jednotlivých okresech i v rámci celého Zlínského kraje, vzájemné sdílení informačních zdrojů a služeb, udržení odborného standardu služeb a zajištění jejich dostupnosti, garance průběžné aktualizace knihovního fondu veřejných knihoven regionu, účelné využití vložených veřejných finančních prostředků a zajištění kvalifikačního růstu pracovníků knihoven (jejich celoživotní vzdělávání).

Výkon regionálních knihovnických služeb byl v roce 2025 zaměřen na naplňování cílů nové Koncepce rozvoje regionálních funkcí knihoven ve Zlínském kraji na období 2023–2027.

Krajská a pověřené knihovny zajišťovaly pro obsluhované knihovny Zlínského kraje tyto regionální funkce: nákup, zpracování, distribuci výměnných souborů, metodickou a konzultační činnost, pomoc při zavádění nových informačních technologií, vzdělávání knihovníků, statistiku, zpracování knihovních fondů zakoupených z prostředků obcí a podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit v knihovnách.

KKFBZ přímo vykonávala metodickou a konzultační činnost, vzdělávání knihovníků, porady, statistiku a další nezbytné činnosti napomáhající rozvoji veřejných knihovnických a informačních služeb ve Zlínském kraji.

Ve čtyřech okresech Zlínského kraje byl zajištěn výkon RF také spoluprací s provozovateli profesionálních knihoven. Ve smlouvách uzavřených s provozovateli profesionálních knihoven jsou vymezeny vybrané RF, které zajišťují jimi zřizované knihovny na základě objednávky knihovnických služeb pro neprofesionální knihovny. Jednalo se o tyto vybrané RF: zpracování statistiky, metodická a konzultační činnost, nákup knihovních fondů z prostředků obcí a v okresech Kroměříž a Zlín i zpracování knihovních fondů zakoupených z prostředků obcí, pomoc při aktualizaci a revizi knihovních fondů a pomoc při tvorbě nebo aktualizaci webové stránky knihovny.

Výkon regionálních funkcí na krajské úrovni zajištěný krajskou knihovnou

Poradenská a konzultační činnost

- Začátkem roku 2025 byla vypracována Roční zpráva o hodnocení výkonu regionálních funkcí ve Zlínském kraji v roce 2024. Na základě statistických údajů z knihoven kraje bylo provedeno **vyhodnocení plnění standardu veřejných knihovnických a informačních služeb (VKIS)** za předchozí rok a zveřejněno na internetových stránkách KKFBZ.
- Uskutecnila se **kontrola výkonu RF pověřených knihoven** podle zaslaných písemných podkladů ve Zprávách o výkonu regionálních funkcí za 1. pololetí 2025. Kontroly výkonu a vykazování RF proběhly ve 2. pololetí ve všech pověřených knihovnách. Další kontroly se zaměřily na příjem výkonu regionálních funkcí knihoven v osmi obsluhovaných knihovnách Zlínského kraje (Nivnice, Suchá Loz, Uherský Brod, Rataje, Troubky, Roštín, Dolní a Horní Bečva).
- Útvar regionálních služeb knihovnám Zlínského kraje poskytl **74 metodických návštěv a 94 konzultací**. Z toho proběhlo 38 jednání se zástupci obcí.
- Útvar ve spolupráci s Odborem kultury Zlínského kraje KKFBZ připravil **13. ročník krajského ocenění knihoven a knihovníků kraje**. Cílem celé akce bylo upozornit na práci veřejných knihoven a jejich přínos k rozvoji knihovnických a informačních služeb a ocenit mimořádnou práci knihovníků. Soutěž se konala pod záštitou Ivana Lásky, člena Rady Zlínského kraje pro oblast kultury a cestovní ruch. Komise obdržela celkem 24 nominací na ocenění. Uskutecnila se dvě kola výběru knihoven. V prvním kole byly knihovny hodnoceny podle kvantitativních ukazatelů (statistické výsledky, plnění standardů VKIS) a nejlepší knihovny postoupily do druhého kola. Vybrané knihovny byly navštíveny odbornou komisí, která hodnotila jejich vzhled, péči o knihovní fond a posuzovala jejich mimořádné aktivity. Slavnostní předání ocenění se uskutečnilo 1. 10. 2025 v sídle kraje za účasti představitelů obcí, Zlínského kraje, knihoven a zástupců kulturní sféry.

Ocenění obdržely tyto knihovny:

- **Obecní knihovna ve Slavkově pod Hostýnem**
- **Knihovna Františka Kožíka Uherský Brod**
- **Místní knihovna ve Vidči**
- **Městská knihovna Josefa Čižmáře Vizovice**

a čtyři vybrané knihovnice:

- **Jana Daňková, Místní knihovna Dolní Němčí**
- **Renata Holčáková, Místní knihovna ve Velkých Karlovicích**
- **Lenka Plišťáková, Místní knihovna v Dešné**
- **Martina Zakopalová, Obecní knihovna Rymice**



Obecní knihovna ve Slavkově pod Hostýnem



Knihovna Františka Kožíka Uherský Brod



Místní knihovna ve Vidči



Městská knihovna Josefa Čižmáře Vizovice



Oceněné knihovnice: Jana Daňková, Renata Holčáková, Lenka Plišťáková, Martina Zakopalová

Cenu SKIP MARK pro mladé knihovníky získala **Lucie Čevelová z Knihovny Kroměřížska.**



Ocenění Lucie Čevelové

- Metodická PhDr. Zuzana Svobodová pracovala jako členka krajské hodnotící komise v rámci soutěže Vesnice roku. Komise navštívila knihovny sedmi obcí a bylo provedeno jejich hodnocení podle kritérií vytvořených oborovou organizací SKIP. Diplom za Vesnickou knihovnu Zlínského kraje získala obec **Halenkovice** za moderní knihovnické a informační služby, příkladnou spolupráci s obcí a výjimečnou komunitní činností. Do celostátního kola soutěže MK ČR Knihovna roku byla nominována jiná knihovna – **Místní knihovna ve Vidči**, jelikož knihovna v Halenkovicích již v celostátní soutěži byla a vyhrála, proto do soutěže postoupit nemhla. Ani jiná knihovna z knihoven, které ve Vesnici roku soutěžily, nebyla vhodná pro nominaci. Krajská metodická a komise pro krajské ocenění rozhodly nominovat knihovnu ve Vidči, která měla z neprofesionálních knihoven v krajské soutěži nejvíce bodů.
- KKFBZ připravovala se Zlínským krajem a ve spolupráci s pověřenými knihovnami návrh zajištění financování výkonu RF v roce 2026. Koncem roku s pověřenými knihovnami uzavřela Smlouvy o přenesení regionálních funkcí na vybranou základní knihovnu pro rok 2026.
- Útvar úzce spolupracoval s Národní knihovnou, Sekcí SDRUK pro regionální funkce, Sekcí veřejných knihoven SKIP, Sekcí vzdělávání SKIP a dalšími knihovnami v systému knihoven ČR.

Standard byl naplněn.

Statistika

- KKFBZ provedla sumarizaci 12 statistických výkazů za veřejné knihovny Zlínského kraje do čtyř krajských sumářů za neprofesionální knihovny, profesionální knihovny, pověřené knihovny a krajskou knihovnu.
- Ze statistických dat zpracovala a vydala publikaci „Knihovny Zlínského kraje. Činnost a výsledky veřejných knihoven v roce 2024“. Publikaci obdržely všechny krajské knihovny v České republice, provozovatelé knihoven a knihovny ve Zlínském kraji a členové Zastupitelstva Zlínského kraje.

Standard byl naplněn.

Vzdělávání, semináře, porady

Vzdělávání knihovníků ve Zlínském kraji v roce 2025 zajišťovala KKFBZ ve svém vzdělávacím centru. Kurzy byly realizovány tradičně z příspěvku na regionální funkce knihoven ZK, z dotace MK ČR VISK 2 a s podporou SKIP.

V roce 2025 proběhlo **30 vzdělávacích akcí pro knihovníky**, jejichž pořadatelem byla Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně a jichž se zúčastnilo 863 pracovníků knihoven.

KKFBZ získala na projekt dotaci z programu VISK 2 – Mimoškolní vzdělávání knihovníků. V rámci projektu bylo realizováno 11 kurzů – 8 specializačních a 3 expertní (celkově 73 vyučovacích hodin), kterých se zúčastnilo 201 knihovníků z celé republiky.

Kurzy se uskutečnily v KKFBZ, pouze kurz Jak vytvářet kvalitní odborné texty a jeden díl cyklu Pedagogické minimum pro knihovníky proběhly online. Přehled kurzů z projektu VISK 2:

- E-learning v praxi: Tvorba multimediálních materiálů pro výuku v knihovnách
- Bezchybný pravopis a dobrý styl
- Sociální síť knihoven
- Čtení není lenošení
- AI pro knihovníky prakticky I. a II.
- Knihovníci a státní správa
- Jak vytvářet odborné texty
- Pedagogické minimum pro knihovníky
- Digitální wellbeing
- Jasně a stručně: Klíč k efektivní komunikaci

V rámci regionálních funkcí knihoven byly pro knihovníky kraje uspořádány semináře a kurzy s knihovnickou problematikou:

- Portál Knihovny.cz
- Knižní trh v Čechách
- Minimum obecního knihovníka – e-learning (duben–červen 2025, říjen–prosinec 2025)
- Digitální služby státu
- Projekt InterReg v rámci projektu SMART knihovny: vzdělávání bez hranic – Robotika v pohybu (pilotní workshop), Jak umělá inteligence mění svět, Jak se neztratit ve světě syntetické reality a Programování a robotika v pohybu, 3 D světy
- Knihovna v obci aneb Co venkovské knihovny umějí a mohou
- Webinář Palmknihy
- Kulturní kompetence RVP v digitální éře
- Základy umělé inteligence s Google
- Nová generace českých autorů



Konference Elektronické služby knih VIII



Knihovna v obci aneb Co venkovské knihovny umějí a mohou v Halenkovicích

Útvar regionálních služeb knihovnám Zlínského kraje dále připravil a případně se podílel na těchto seminářích a odborných akcích:

- *19. setkání starostů obcí a knihovníků okresu Zlín* (16. 4. 2025, 75 účastníků, z toho 19 starostů). Seminář představil aktuální témata z oblasti knihovnictví i technologií. Petr Škyřík z Masarykovy univerzity přiblížil, jak se od roku 2022 vyvinula umělá inteligence, jaké nástroje jsou dnes dostupné a jak je lze bezpečně a efektivně využívat v knihovnách i osobním životě. Kamila Plisková z Městské knihovny v Praze se zaměřila na digitální služby státu a jejich význam pro občany i knihovny. Michaela Korvasová a Eva Píšťková představily Místní knihovnu Ořechov jako příklad úspěšné spolupráce s obcí a Jana Tomancová z KKFBZ hovořila o důležitosti plnění standardů jako cestě ke kvalitní knihovně. Součástí programu byla také prezentace oceněné knihovny z Dolní Lhoty.
- *Konference Elektronické služby knihoven VIII* (13–14. 5. 2025, 206 účastníků) byla pořádána ve spolupráci s Knihovnou Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Přednášky a prezentace se zaměřovaly na nejnovější technologické nástroje, inovativní přístupy k poskytování digitálních služeb a efektivní způsoby zpřístupňování elektronických zdrojů široké veřejnosti. Na konferenci zaznělo celkem 19 příspěvků, z toho čtyři proběhly formou tzv. bleskovek. Vystoupili pracovníci Národní knihovny ČR, Městské knihovny v Praze, Krajské knihovny v Pardubicích, Moravské zemské knihovny v Brně, Knihovny AV ČR, Knihovny Ústeckého kraje, Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana, Knihovny UTB, CVTI SR, Trinera a KKFBZ. Své příspěvky přednesli zástupci sponzorů, a to firmy Cosmotron, Palmknihy a KP-Sys. Akce byla podpořena dotací SKIP.
- *Knihovna v obci aneb Co venkovské knihovny umějí a mohou* (24.–25. 9. 2025, 47 účastníků) se uskutečnil v KKFBZ a v Halenkovicích a byl určen především menším knihovnám v obcích do 7 500 obyvatel. Seminář byl pořádán ve spolupráci s Národní knihovnou ČR a byl podpořen dotací SKIP z programu MK ČR Knihovna 21. století. Program nabídl odborné příspěvky z oblasti regionálních funkcí, digitalizace fondů, děl nedostupných na trhu i novinek portálu Knihovny.cz, na nichž se podíleli např. Vojtěch Halama, Vít Richter či Iva Zadražilová. Druhý den byl věnován příkladům dobré praxe, včetně prezentace Knihovny roku 2023 v Halenkovicích, inspirativních projektů z knihoven a témat interiérového designu a wellbeingu. Součástí semináře byly také komentované prohlídky knihoven v Halenkovicích a v Napajedlích, tvořivé dílny a neformální setkání účastníků, které podpořily sdílení zkušeností a vzájemnou inspiraci.
- *Seminář pro knihovníky okresu Zlín* (19. 11. 2025, 48 účastníků). Program nabídl přednášky zaměřené na umělou inteligenci, seniory, etické otázky a roli knihoven při překonávání generačních bariér. Svět japonského komiksu a jeho využití v knihovnách představila Lucie Vítková z KKFBZ. Inspiraci ze zahraničí přinesla Zuzana Svobodová, která se podělila

o zkušenosti ze švédských knihoven. Součástí semináře byly také prezentace oceněných knihoven z Dešné, Vidče, Rymic a Dolní Lhoty a sdílení dobré praxe.

Dále byly pro knihovny krajskou knihovnou uspořádány:

- Čtyři porady ředitelů a odborných pracovníků pověřených knihoven ve Zlínském kraji. Porady byly věnovány hodnocení činnosti knihoven, využití centrálních služeb, komunitní roli knihoven a její podpoře v malých v knihovnách, možnostem vzdělávání pracovníků knihoven a dalším aktuálním tématům,
- dvě porady metodiček krajské a pověřených knihoven,
- čtyři porady pro profesionální knihovníky okresu Zlín.

V listopadu proběhla 3denní odborná stáž pro čtyři pracovníky krajských metodik. Cílem stáže bylo sdílení zkušeností a dobré praxe.

Standard byl naplněn – Ve standardu VKIS je stanovený počet hodin pro vzdělávání profesionálních knihovníků 48 hodin a pro vzdělávání neprofesionálních knihovníků 8 hodin. Krajská knihovna uspořádala vzdělávací akce pro knihovníky kraje v takovém rozsahu, aby mohli standard splnit.

Zajištění výkonu regionálních funkcí v jednotlivých regionech

Okres Kroměříž

V okrese Kroměříž zajišťovala a koordinovala výkon RF pro 103 zaregistrovaných základních knihoven a poboček těchto knihoven Knihovna Kroměřížska. Na poskytování regionálních služeb v regionu se podílely také tyto profesionální knihovny: **Městská knihovna v Bystřici pod Hostýnem** (obsluhuje 11 knihoven), **Městská knihovna Holešov** (obsluhuje 17 knihoven), **Městská knihovna Morkovice** (obsluhuje 9 knihoven) a **Městská knihovna v Hulíně** (obsluhuje 5 knihoven).

Poskytování knihovnických a informačních služeb v rámci RF pro neprofesionální knihovny středisek Chropyně, Kroměříž, Kvasice, Koryčany a Zdounky zajišťovala **Knihovna Kroměřížska** (61 knihoven, z toho 53 neprofesionálních).

Prostřednictvím výkonu regionálních funkcí Knihovna Kroměřížska podporovala činnost registrovaných knihoven v okrese, přispívala ke zvyšování kvality knihovnických služeb a k zajištění dostupnosti veřejných knihovnických a informačních služeb pro obyvatele kroměřížského okresu. Zároveň zajišťovala průběžnou informovanost knihovníků i zřizovatelů knihoven v oblasti knihovnické práce.

V rámci dotačního programu **VISK 3** získaly pro rok 2025 dotaci knihovny:

- Knihovna Kroměřížska – Doplnění technologického centra a Podcastové studio
- Městské knihovny v Bystřici pod Hostýnem a v Holešově – projekty na zahájení výpůjček e-knih a e-audioknih v knihovně
- Místní knihovna obce Kvasice – Zahájení výpůjček e-audioknih v knihovně
- Obecní knihovna Loukov – Pořízení technologického vybavení pro Obecní knihovnu Loukov
- Obecní knihovna Prusinovice – Obnova technického vybavení knihovny pro zkvalitnění poskytovaných služeb.

Mnozí provozovatelé knihoven provedli rekonstrukce prostor, úpravy interiéru nebo nákup nového vybavení knihoven.

Do nových prostor byla přestěhována a novým nábytkem vybavena knihovna Prusinovice a Rataje.

Regionální pracoviště Knihovny Kroměřížska buduje **Souborný katalog pro veřejné knihovny okresu Kroměříž**. Celkem je proveden retrospektivní zápis celého knihovního fondu do systému Tritius v 43 neprofesionálních knihovnách.

Zápis nových přírůstků do systému provádí zaměstnanci regionálního oddělení Knihovny Kroměřížska. Zápis pro střediska Bystřice, Holešov, Hulín a Morkovice vykonávají zaměstnanci těchto střediskových knihoven.

Devět profesionálních knihoven okresu Kroměříž pracuje v **AKS Tritius** a dvě (Kvasice, Zdounky) v **AKS Clavius**. Systém Tritius REKS – výpůjční modul – využívá devět obecních knihoven: Kyselovice, Loukov, Martinice, Nítkovice, Prusinovice, Rajnochovice, Rusava, Rymice a Zborovice.

65 neprofesionálních knihoven má vytvořeny **webové stránky**. Z toho 7 knihoven využívá domény svého provozovatele.

Stránku na sociálních sítích mají kromě pověřené knihovny také knihovny v Bystřici pod Hostýnem, Holešově, Hulíně, Chropyni, Koryčanech, Kvasicích a neprofesionální knihovny obcí Jankovice,

Kyselovice, Lubná, Nítkovice, Rymice, Troubky a Žeranovice. Mnoho knihoven využívá k propagaci na Facebooku stránku svého zřizovatele (např. Bělov).

Titul Knihovna roku 2025 Zlínského kraje byl udělen **Obecní knihovně ve Slavkově pod Hostýnem**. Ocenění kraje za úspěšné vedení knihovny, za realizaci celé řady komunitně zaměřených akcí pro všechny generace čtenářů, podporu dětského čtenářství a podíl na kulturním životě obdržela **Martina Zakopalová** z Obecní knihovny Rymice.

Další informace o knihovnách regionu jsou uvedeny na stránce knihkm.cz/regionalni-oddeleni.html.

Okres Uherské Hradiště

V okrese Uherské Hradiště pracovalo 85 obsluhovaných knihoven a jejich poboček. Na zajišťování výkonu regionálních služeb se podílí vedle Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana také **Městská knihovna Bojkovice** (obsluhuje 6 knihoven).

Hlavní část spolupráce s knihovnami spočívala v pomoci při **revizích knihovního fondu, aktualizaci, pomoci při nákupu a zpracování knih a při vyřazování**. U nákupů knih pro obce jsou uplatňovány rabaty, které knihovna dostávala od svých dodavatelů (průměrný rabat v roce 2025 činil 32,1 %). Revize probíhaly podle místních podmínek a na základě pětiletého plánu revizí. Aktualizace byly prováděny především v knihovnách, u kterých byla naplánovaná revize knihovního fondu v daném roce nebo v roce následujícím.

Začátkem roku se podařilo pro 38 knihoven regionu vytvořit **infografiky** se statistickými údaji, které knihovny využily k prezentaci své činnosti.

V rámci dotačního programu MK ČR **VISK 3** pro rok 2025 bylo úspěšných celkem 16 knihoven. Deset knihoven získalo dotaci na pořízení nového technického vybavení. Knihovna v Bojkovicích obdržela dotaci na pořízení biblioboxu. Čtyři knihovny (Buchlovice, Mistřice, Tučapy a Uherský Ostroh) získaly dotaci na zahájení půjčování e-knih a knihovna v Boršicích na zahájení půjčování e-audioknih.

V únoru získala **nové prostory** Obecní knihovna Jankovice, která byla přemístěna do volnočasového a kulturního centra, které vzniklo přestavbou objektu bývalé fary. Knihovna je bezbariérová a je spojena s výstavními prostory. V březnu byla po rozsáhlé rekonstrukci slavnostně otevřena Knihovna Františka Kožíka v Uherském Brodě. Dne 10. 8. se uskutečnilo slavnostní otevření Městské knihovny v Hluku. Projekt byl realizován z dotace Národního plánu obnovy a šlo o rekonstrukci bývalé obecní restaurace na moderní centrum kreativity, kultury, komunity a knihovny.

Dne 7. 9. byla také slavnostně otevřena nově vystavěná budova Kreativního centra s knihovnou v obci Nivnice. V Nivnici se v listopadu konala **konference**, při níž se starostové obcí z okresu Uherské Hradiště setkali se zástupci veřejných knihoven. Účastníci si měli možnost prohlédnout nové prostory knihovny.

Ve sledovaném období se uskutečnila pracovní návštěva knihoven v regionu za účasti Lenky Dostálové z Metodického centra pro výstavbu a rekonstrukci knihoven. Program zahrnoval prohlídku nově zrekonstruovaných knihoven v Uherském Ostrohu a Uherském Brodě. Součástí návštěvy bylo rovněž jednání v knihovně v Bojkovicích zaměřené na plánovanou modernizaci a v Šumicích, která od roku 2020 působí v nových prostorách.

Na základě projeveného zájmu obce **Nedakonice** proběhlo v 1. pololetí roku 2025 jednání ohledně obnovení spolupráce v rámci výkonu regionálních služeb. Smlouva o poskytování regionálních

knihovnických služeb byla podepsána k 30. 6. 2025. Knihovně Nedakonice byl znovu zpřístupněn on-line katalog.

Knihovnický automatizovaný **systém Tritius REKS** – modul katalogizace mají všechny knihovny regionu. Výpůjční protokol tohoto systému využívá celkem 51 neprofesionálních knihoven a deset profesionálních knihoven. Samostatnou licenci systému Tritius mají čtyři profesionální městské knihovny (Bojkovice, Staré Město, Uherský Brod a nově Uherský Ostroh). Knihovní systém Clavius využívá knihovna v Ostrožské Nové Vsi. Knihovna Kunovice má systém KOHA.

S obcí Hostějov byla k 31. 12. 2025 dohodnuta deaktivace výpůjčního systému Tritius REKS a to z důvodu omezení provozu knihovny.

Všechny knihovny regionu mají **webové stránky** s odkazem do on-line katalogu. Vzhled stránek se snaží knihovny vylepšovat a aktualizovat. Stále více knihoven využívá k propagaci Facebook (celkem 11 profesionálních knihoven a 28 neprofesionálních knihoven).

Ocenění Knihovna Zlínského kraje roku 2025 získala **Knihovna Františka Kožíka Uherský Brod** a ocenění Knihovník Zlínského kraje roku 2025 obdržela za proměnu knihovny v živé komunitní centrum, které hraje klíčovou roli v kulturním a společenském životě obce **Jana Daňková** z Místní knihovny Dolní Němčí.

Informace k programu RF jsou dostupné na webových stránkách Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana – knihovnabbb.cz/pro-knihovny.

Okres Vsetín

MVK Vsetín ve svém regionu obsluhuje 73 knihoven a v roce 2025 se na zajišťování výkonu regionálních služeb podílely také knihovny: **Obecní knihovna Horní Lideč** (obsluhuje 6 knihoven), **Základní knihovna Jablůnka** (obsluhuje 6 knihoven), **Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm** (obsluhuje 7 knihoven) a **Městská knihovna Valašské Meziříčí** (obsluhuje 16 knihoven). MVK Vsetín obsluhuje 15 knihoven.

V dotačním programu **VISK 3** v roce 2025 uspělo celkem 13 projektů. Z dotace byla hrazena obnova a doplnění technického vybavení knihoven – Lužná, Lidečko, Police a Jablůnka, roboti/robotické LEGO – Hovězí, Vsetín a Rožnov pod Radhoštěm, zahájení půjčování e-audioknih – Zubří, zahájení půjčování e-knih – Hutisko-Solanec, Valašská Bystřice a Vidče. Návrátový box – Kateřinice a návratový box s třídícím mechanismem – Valašské Meziříčí.

Centrální budova MVK Vsetín na Dolním náměstí byla od března 2024 v rekonstrukci. Provozy této knihovny byly dočasně umístěny v náhradních prostorech. V listopadu 2025 byla rekonstrukce knihovny dokončena a 27. 11. 2025 byla knihovna opět slavnostně otevřena svým uživatelům.

10. 12. 2025 byla uzavřena pobočka knihovny v Rokytnici, kterou čeká v následujícím období také rozsáhlá rekonstrukce. K poslednímu listopadu 2025 byla zrušena bez náhrady z rozhodnutí zřizovatele pobočka knihovny v Luhu.

Od února 2025 byl obnoven po rekonstrukci provoz pobočky Městské knihovny Valašské Meziříčí – Juřinka.

Obec **Lidečko** má nově zrekonstruovanou a vybavenou knihovnu v půdních prostorách obecního úřadu. Čtenáři mají k dispozici výtah.

Úpravy interiéru nebo dovybavení nábytkem proběhlo v těchto knihovných obcích: Vidče, Dolní Bečva, Nový Hrozenkov, Mikulůvka, Kateřinice, Janová a Valašská Polanka.

Knihovny ve Valašské Bystřici a Horní Bečva jsou nově spojeny s informačním centrem v obci.

Byla vyhodnocena **Soutěž O nejlepší knihovnici/knihovníka okresu Vsetín za rok 2024**. V květnu 2025 na Setkání zřizovatelů a knihovníků okresu Vsetín proběhlo slavnostní vyhlášení vítězů. Ocenění získaly: **Petra Valíčková** z Obecní knihovny Nový Hrozenkov a **Martina Valůšková** z Obecní veřejné knihovny v Kateřiních.

Ocenění Knihovna Zlínského kraje roku 2025 obdržela **Místní knihovna ve Vidči**. Ocenění Knihovník Zlínského kraje roku 2025 získala **Renata Holčáková** z Místní knihovny ve Velkých Karlovicích za proměnu knihovny v místo pro setkávání, vzdělávání a inspiraci pro všechny věkové skupiny.

Informace k programu RF jsou dostupné na webových stránkách MVK – mvk.cz/pro-knihovny.

Okres Zlín

V okrese Zlín pracovalo 115 obsluhovaných knihoven a v roce 2025 se na zajišťování výkonu regionálních služeb podílely vedle **KKFBZ** také městské knihovny v **Brumově-Bylnici** (3 knihovny), **Fryštáku** (7 knihoven), **Luhačovicích** (8 knihoven), **Napajedlích** (8 knihoven), **Otrokovicích** (5 knihoven), **Slavičíně** (5 knihoven), **Slušovicích** (5 knihoven), **Valašských Kloboukách** (9 knihoven) **Vizovicích** (6 knihoven) a **Knihovna Štítná nad Vláří** (4 knihovny).

Začátkem roku byly uzavřeny nové dodatky ke Smlouvám o poskytování a zajištění regionálních knihovnických služeb v rámci regionálních funkcí. Tyto specifikující rozsah služeb, počet objednaných hodin, hodinovou sazbu a termíny zpracování výkazů.

O dotaci z programu **VISK 3** si úspěšně požádaly knihovny: Dolní Lhota (rozšíření vybavení knihovny o dataprojektor), Napajedla (rozšíření technického vybavení knihovny a zahájení výpůjček e-audioknih), Otrokovice (upgrade knihovního systému středisek regionu), o rozšíření vybavení žádaly také obce Slopné a Spytihněv. Valašské Klobouky žádaly o nový server a Vizovice o nové technologie do knihovny.

V rámci **Malých regionálních projektů SKIP** získala dotaci Štítná nad Vláří – Historický knihtisk – leták, pamflet, samizdat. Knihovna ve Vizovicích byla úspěšná v programu **Knihovna 21. století** s projektem Historie nás učí, budoucnost společně tvoříme a obec Sehradice získala dotaci v programu **Pomáhej pohybem EON**.

Během roku 2025 byly provedeny **rekonstrukce a větší úpravy** v těchto knihovnách: Březová (nový dětský nábytek), Sehradice (rekonstrukce a rozšíření knihovny o dětské oddělení), Újezd (nová kuchyňská linka, křesla, kávovar), Vlachovice (herna pro děti), Vrbětice (nábytek) a Zádveřice (dětský koutek). Knihobudky spravují městské knihovny ve Fryštáku, Luhačovicích, Slavičíně a obecní knihovny např. v Ludkovicích, Pozlovicích, Sazovicích, Lukovečku, Kelníkách, Hostišově, Bratřejově, Bohuslavicích u Zlína a v Neubuzi.

V současné době půjčuje prostřednictvím **automatizovaného knihovního systému 61 knihoven**. AKS využívají všechny obce v regionu Brumov, Napajedla, Otrokovice, Slavičín, Slušovice, Štítná a Valašské Klobouky.

Všechny knihovny okresu mají webovou stránku a elektronický katalog. Postupně dochází k obměně webových stránek jednotlivých obecních knihoven. V roce 2025 získaly nové webové stránky např. knihovny v Hostišově, v Machové a v Sazovicích.

Stránku na Facebooku má 26 obecních knihoven okresu.

Titul Knihovna Zlínského kraje roku 2025 získala za okres Zlín **Městská knihovna Josefa Čižmáře Vizovice**. Knihovna ve Vizovicích se umístila **na druhém místě** v celostátní soutěži **Městská knihovna roku**. Ocenění Knihovník Zlínského kraje roku 2025 obdržela za dlouhodobé vedení obecní knihovny, za aktivní práci s komunitou a podíl na rozvoji čtenářství **Lenka Plišťáková** z Místní knihovny v Dešné.

Jednotlivé standardy regionálních funkcí a číselné ukazatele plnění ve Zlínském kraji

Poradenská a konzultační činnost

- Standard je zaměřen na řešení knihovnické problematiky, legislativy, umístění a vybavení knihoven, budování knihovního fondu, aktualizace a revize knihovního fondu, pomoc při zpracování grantů, konzultace v oblasti elektronických služeb knihoven apod. Poradenská činnost zásadně ovlivňuje úroveň a dostupnost knihovnických a informačních služeb a je využívána knihovníky i provozovateli knihoven.
- Oproti předchozímu roku se uskutečnil menší počet konzultací a o něco více metodických návštěv v knihovnách. Celkem proběhlo 317 jednání se zástupci obcí (o 43 více než v roce předchozím). Také začínající knihovníci byli informováni o možnostech spolupráce a o nabízených službách.
- Do celkového objemu konzultací je započítáno i vytvoření infografik se statistickými údaji jednotlivých knihoven.

Poradenství	2024	2025				
	Celkem	Celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ*
Počet obslužených knihoven	380	374	90	76	73	135
počet poskytnutých konzultací	1 901	1783	271	578	533	401
počet metodických návštěv	686	699	256	65	204	174
Celkem akcí	2 588	2482	527	643	737	575
z toho jednání se zástupci obcí	274	317	85	52	74	106

*okresní i krajská funkce KKFBZ

Standard: *metodická návštěva zpravidla 2x ročně v každé obsluhované knihovně v kraji. Ve většině knihoven byl standard naplněn.*

Statistika knihovnických činností

Krajská, pověřené a další profesionální knihovny zpracovaly 317 statistických výkazů a sumářů KULT za rok 2024.

Další statistické výkazy, které slouží ke kontrole činnosti knihoven, byly zpracovány v průběhu roku. Statistické výsledky byly využity také jako podklad pro zpracovávání výkonů knihoven z hlediska standardů VKIS.

Standard: 1x ročně výkazy, průběžné využití.

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Krajská a pověřené knihovny připravují v rámci RF vzdělávací akce pro knihovníky Zlínského kraje. V roce 2025 se uskutečnilo v kraji celkem **49 vzdělávacích akcí (28 v rámci RF)**, což je celkově o 26 akcí méně než v předchozím roce. V rámci RF bylo uspořádáno o 2 akce více. Tyto akce absolvovalo **1 309 účastníků ze 459 knihoven** (o 213 účastníků méně než v předchozím roce).

Pokles byl dán především ukončením mimořádně intenzivního vzdělávání z projektů Národního plánu obnovy, které v roce 2024 umožnilo realizaci velkého množství kurzů zaměřených na digitální a manažerské dovednosti

Dvě akce proběhly v online prostředí. Vzdělávacích akcí na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit bylo uspořádáno 17 (o 7 více než v předchozím roce).

Průměrně se jedné vzdělávací akce pořádané pověřenými knihovnami nebo krajskou knihovnou účastnilo 27 knihovníků a průměrně trvala jedna vzdělávací akce 5,5 hodin, což je srovnatelné s předchozím rokem.

Školení a semináře organizované pověřenými knihovnami byla zaměřena na tato témata: Databanka: Jak tvořit vzdělávací lekce pro školy (KDK ZK), Jak na (nejen scénické) čtení pro děti, 3D tisk, aktuální vývoj umělé inteligence, modernizace knihoven, plnění knihovnických standardů, novinky literatury různých žánrů, pracovní wellbeing, Digitální knihovna Kramerius, využití hudebních nástrojů při práci s veřejností, práce s AKS a další.

KKFBZ pořádala kurzy ze dvou projektů: VISK 2 a SKIP – viz výše.

V kraji probíhají rovněž semináře zaměřené primárně na dobrovolné knihovníky. Uskutečnily se tyto **akce určené neprofesionálním knihovnám:**

- Odborné semináře pro knihovníky okresu Kroměříž konané v Kroměříži a v Holešově
- Letní setkání neprofesionálních knihoven v Uherském Hradišti a v Uherském Brodu
- Konference pro starosty, zástupce obcí a knihovníky regionu Uherské Hradiště v Nivnici
- Setkání knihovnic/knihovníků a starostek/starostů okresu Vsetín
- Setkání knihovníků Rožnovska v knihovně ve Vidči
- 19. setkání starostů obcí a knihovníků okresu Zlín
- Seminář pro knihovníky okresu Zlín

	2024	2025				
Vzdělávání knihovníků, semináře	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ*
počet obslužených knihoven	412	459	23	43	35	358
počet všech vzdělávacích akcí	75	49	4	9	6	30
z toho: počet akcí v rámci výkonu RF	26	28	4	7	5	12
z toho: počet akcí realizovaných online	0	2	0	0	0	2
z toho: počet akcí na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	10	17	2	2	3	10
počet všech účastníků	1522	1309	78	220	148	863
z toho: počet účastníků akcí v rámci RF	646	725	78	158	122	367
z toho: počet účastníků online akcí	0	41	0	0	0	41
z toho: počet účastníků akcí na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	268	428	28	32	88	280
počet všech vyučovacích hodin	434	272	10	19	15	228
z toho: počet vyučovacích hodin v rámci RF	155	221	10	14	9	188
z toho: počet vyučovacích hodin na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	28	199	2	5	4	188

*okresní i krajská funkce KKFBZ

Některé vzdělávací akce byly součástí porad pro profesionální knihovny.

Porady byly připraveny jednak KKFBZ a pověřenými knihovnami pro profesionální knihovníky a jednak profesionálními knihovnami pro knihovníky neprofesionálních knihoven (např. porady pro knihovníky středisek Luhačovice, Zlín – Jižní Svahy a Rožnov pod Radhoštěm). KBBB pořádala výjezdní poradu v Městské knihovně v Uherském Ostrohu. KKFBZ pořádala poradu v Otrokovicích v pobočce Baťov. Všechny porady měly vzdělávací obsah a byla na nich probírána aktuální témata.

Porady	2024	2025				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
počet obslužených knihoven	75	72	9	15	22	26
počet akcí	25	29	7	5	5	12
počet účastníků	286	313	70	68	71	104

Standard: 2x ročně porady ředitelů/pracovníků pověřených knihoven, 1x ročně porady knihovníků profesionálních obsluhovaných knihoven, 1x ročně porady, příp. semináře knihovníků neprofesionálních obsluhovaných knihoven

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn:

- standardem stanovený počet hodin pro vzdělávání profesionálních knihovníků (48) a neprofesionálních knihovníků (8) bude vyhodnocen v rámci vyhodnocení plnění standardů VKIS v 1. čtvrtletí roku 2026,
- nabídka kurzů a seminářů pověřených knihoven v součinnosti s nabídkou krajské knihovny byla dostatečná a umožnila knihovníkům standardem stanovený počet hodin splnit.

Výměnný fond

Výměnný fond (VF) je budován z finančních prostředků Zlínského kraje a je součástí knihovních fondů krajské a pověřených knihoven. Na nákup VF byla metodickým pokynem KKFBZ stanovena minimální suma ve výši 15–20 % z celkové finanční částky na výkon RF v jednotlivých okresech. Vynaložené finanční prostředky na VF v roce 2025 byly **2 545 519 Kč**, to je o 137 048 více než v roce 2024.

Roční přírůstek VF činil 9 578 svazků a byl **o 475 svazků vyšší** než v předchozím roce. Průměrná cena za jednu knihovní jednotku (knihu nebo audioknihu) činila **266 Kč**, což srovnatelné s předchozím rokem. Úbytek VF byl 5 515.

	2024	2025				
Výměnný fond	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
stav VF k 31. 12.	174 753	178 816	46 919	45 940	30 551	55406
roční přírůstek VF	9 103	9 578	2 191	2 737	2 242	2 408
roční úbytek VF	5 148	5 515	1 000	2 343	2 011	161

Cirkulace výměnného fondu

Výměnnými soubory bylo **obslouženo 328 knihoven kraje**. V roce 2025 byl opět navýšen celkový počet dokumentů zařazených do souborů – **83 324 knih a dalších dokumentů**, což je o 2 733 více než v roce předchozím. Celkový počet expedovaných souborů byl 1 159. V okresech Kroměříž, Uherské Hradiště a Zlín mají knihovníci možnost vybírat si sami další knihy do výměnných souborů z výměnného fondu uskladněného v pověřených knihovnách. Počet svazků v takto vytvořených výměnných souborech je různý podle potřeby a požadavků obsluhované knihovny.

Knihovny okresu Kroměříž si mohou navíc vybírat z tematických a rozšiřujících souborů, z nabídky audioknih, her a knih Kouzelné čtení s Albi tužkou. V roce 2025 bylo vypůjčeno 40 těchto souborů.

V okrese Uherské Hradiště cirkulaci souborů mezi obsluhovanými knihovnami neprovádí, osvědčil se systém distribuce souborů z pověřené knihovny, který umožňuje cílený výběr dokumentů do souboru. Výměnné soubory knihovníci buď vybírají sami, nebo jsou připravovány profesionálními knihovnami, které plní RF. Ostatní soubory chystá pracovník regionálního útvaru KBBB.

V roce 2025 proběhla v okrese Vsetín cirkulace výměnných souborů opět třikrát. Navíc byly do knihoven dodány soubory a CD – mluvené slovo na podzim byly rozvezeny tzv. mimořádné soubory. Tyto soubory obsahují Albi knížky z edice Kouzelné čtení, stolní hry (doplněny o nové) a kvalitní naučnou literaturu.

V okrese Zlín je také kromě pravidelně cirkulovaných souborů zájem o rozšiřující soubory, tzv. soubory na přání. V roce 2025 jich bylo vytvořeno 126. Výměnné soubory na přání se těší u obecních knihoven stále větší oblibě, některé knihovny využívají možnosti a berou si VS na přání i z jiných druhů dokumentů než knihy (audioknihy, hry, ALBI knihy, tematické kufříky).

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Cirkulace VF	2024	2025				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
počet obslužených knihoven	329	328	97	69	69	93
počet expedovaných souborů	1 147	1 159	391	181	293	294
počet svazků v souborech	80 591	83 324	20 856	13 932	27 234	21302

Standard: *minimálně 2x ročně 1 soubor s minimálně 60 svazky dle Metodického pokynu MKČR k zajištění výkonu RF knihoven a jejich koordinaci na území ČR z roku 2019.*

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Standard je zaměřen na ochranu knihovního fondu. Revize probíhaly podle stanoveného pětiletého plánu. Aktualizace knihovních fondů zahrnuje několik nezbytných činností, jako např. probírku knihovního fondu po obsahové stránce, zápis staršího knihovního fondu do databáze, vyřazování knihovních jednotek, přebalování, značení abecední i znaky MDT apod. V roce 2025 byla revize provedena v 53 knihovnách.

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů	2024	2025				
	Celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
počet revidovaných knihoven	54	53	20	16	8	9
počet revidovaných k. j.	171 072	129 764	30 356	62 822	13 284	23302
počet aktualizovaných knihoven	101	115	21	38	20	36
počet aktualizovaných k. j.	237 200	198 956	43 254	81 235	63 080	11387
počet knihoven, v nichž se vyřazovalo	116	121	28	35	20	38
počet vyřazených knihovních jednotek	48 300	37 482	6108	14088	7639	9647

Standard: revize 1x za 5 let – na vyžádání.

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Nákup a zpracování knihovního fondu z prostředků obcí

Po dohodě s provozovateli obsluhovaných knihoven provádí nákup knih především pověřené knihovny v Uherském Hradišti a Vsetíně a na základě objednávky služeb knihovnici profesionálních knihoven. Provozovatelé a knihovnici obsluhovaných knihoven, kteří nevyužívají tuto službu, si provádí nákup knih sami.

Zpracování knihovního fondu zakoupeného z prostředků obcí realizovaly všechny pověřené knihovny a na základě objednávky služeb další profesionální knihovny. Vykázané číselné hodnoty zahrnují evidenci v přírůstkových seznamech v elektronické i klasické knižní podobě, technické zpracování (razítkování, značení, balení, vypracování seznamů a katalogizačních lístků), vedení katalogů.

Nejvíce knihovních jednotek bylo nakoupeno a zpracováno v okrese Uherské Hradiště.

Nákup a zpracování KF z prostředků obcí		2024	2025				
		celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
Nákup	počet obslužených knihoven	128	128	10	58	36	24
	počet nakoupených knihovních jednotek	10 564	10 802	279	6 748	2 382	1 393
Zpracování	počet obslužených knihoven	253	258	68	69	47	74
	počet zpracovaných knihovních jednotek	26 271	25 945	3 759	9 498	5 627	7 061

Standard: dodání zpracovaných knihovních fondů pověřenou knihovnou dle uzavřené smlouvy.
Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit

	2024	2025				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
Počet obslužených knihoven	57	69	17	10	28	14
Počet akcí, zásahů	100	126	25	10	71	20

V okrese Kroměříž byly v obsluhovaných knihovnách organizovány především divadelní představení pro děti v neprofesionálních knihovnách (divadelní soubory: Bublanina, Říše loutek, Školkadýlko). Regionální oddělení KK a knihovny v Holešově, Hulíně a v Bystřici pod Hostýnem vytvořily pro tato představení plakáty, které byly umístěny na weby knihoven, metodičky se jako organizátorky účastnily vybraných představení v knihovnách.

Neprofesionálním knihovnám v okrese Uherské Hradiště byla nabídnuta možnost uskutečnit kulturní či vzdělávací akci. Zájem projevilo celkem deset knihoven. Jednalo o besedy se spisovateli, scénická čtení apod.

V okrese Vsetín proběhla podpora ve střediscích Rožnov pod Radhoštěm (v 6 knihovnách), Valašské Meziříčí (v 9 knihovnách) a Vsetín (v 13 knihovnách) – celkem 28 akcí. Uskutečnily se především lekce informační výchovy, mediální gramotnosti, tematické besedy pro ZŠ, Pasování na čtenáře s knížkou pro prvňáčka, trénování paměti a akce v rámci projektu Bookstart.

V okrese Zlín byla poskytnuta podpora knihovnám, které se nově zapojily do projektu Bookstart. V roce 2025 se do projektu nově připojily tři knihovny. Aktuálně tedy zatím pracuje se sety 26 knihoven okrese Zlín. Dále bylo v rámci RF podpořeno 20 akcí ve 12 knihovnách. Jednalo se hlavně o akce v rámci projektu Bookstart, Pasování na čtenáře, besedy pro ZŠ, trénink paměti nebo deskohraní.

Servis automatizovaného knihovního systému

Standard zahrnuje servis software, instalaci a údržbu knihovnických programů, generování a aktualizaci souborných katalogů, servis programu pro evidenci knihovních fondů, pro evidenci a cirkulaci výměnného fondu aj.

	2024	2025				
Servis výpočetní techniky	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
počet obslužených knihoven	256	257	43	69	67	78
počet akcí	254	188	51	73	37	27

Standard: průběžně.

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Doprava v rámci výkonu regionálních funkcí

Ve statistice RF se vykazuje především rozvoz výměnných souborů, cesty na metodické návštěvy, výjezdy k provádění revizí, aktualizací KF a servisu výpočetní techniky. V roce 2025 bylo obslouženo 300 knihoven a najeto bylo o necelých 2 000 km více než v předchozím roce.

	2024	2025				
Doprava v rámci výkonu RF	celkem	Celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
počet obslužených knihoven	288	300	86	76	73	65
počet ujetých km	16 083	18 081	4 299	4 907	4 969	3 906

Stav elektronických služeb a automatizace

KKFBZ a pověřené knihovny se postupně snaží, aby měly všechny knihovny kraje provedenu retrokonverzi fondu, a aby knihovny měly alespoň jednoduchou a aktuální webovou stránku. Knihovny, které mají svůj knihovní fond v elektronické podobě a příslušný software, umísťují na web odkaz na svůj on-line katalog knih. Knihovny nad 1 000 obyvatel a mnoho knihoven menších obcí využívá automatizovaný výpůjční systém.

	2024	2025				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
Počet neprofesionálních knihoven (bez poboček)	249	246	65	59	46	76
Z toho knihovny, které mají kompletní katalog KF v elektronické podobě	226	224	43	59	46	76
Z toho knihovny, které mají on-line katalog	224	223	43	59	45	76
Z toho knihovny, které využívají AKS – výpůjční modul	163	164	7	50	46	61

V okrese Zlín přibýly tři knihovny, které mají k dispozici AKS pro výpůjční proces. Celkem AKS provozuje 164 neprofesionálních knihoven, tj. 67 %.

Webové stránky mají všechny knihovny kraje.

Hodnocení ekonomických ukazatelů

Financování výkonu RF zajistil Krajský úřad Zlínského kraje uzavřením smluv a dodatků o poskytnutí neinvestiční účelové dotace z rozpočtu Zlínského kraje s pověřenými knihovnami. Pro KKFBZ byla finanční částka na výkon RF zahrnuta do jejího rozpočtu. Ve finanční částce KKFBZ je započítána i částka pro zajištění krajské úrovně výkonu RF pro knihovnický Zlínského kraje.

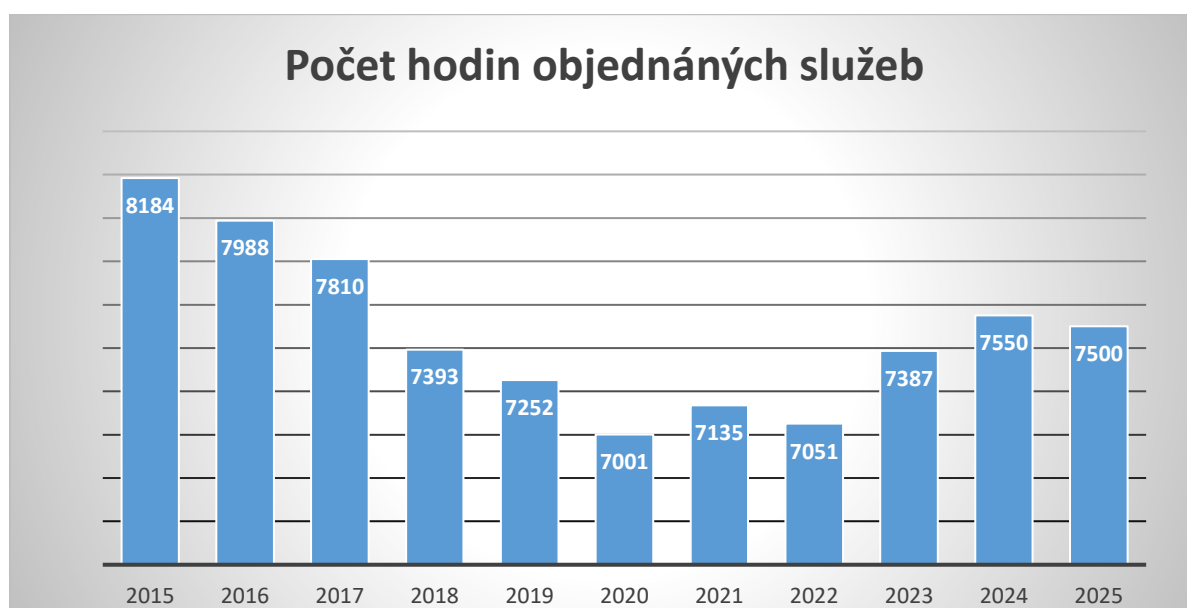
Pro krajskou knihovnu a tři pověřené knihovny byla pro rok 2025 v rozpočtu Zlínského kraje schválena částka **16 403 tis. Kč**. Vzhledem k navýšení mzdových tarifů žádaly na jaře 2025 pověřené a krajská knihovna o **navýšení o 820 000 Kč**.

Konečná finanční částka na výkon RF po navýšení je pro rok 2025 rozdělena následovně:

Příjemce	Částka v Kč
KK Kroměříž	3 881 000
KBBB Uherské Hradiště	4 134 000
MVK Vsetín	4 022 000
KKFBZ Zlín	5 186 000
Zlínský kraj celkem	17 223 000

Regionální služby personálně zajišťovali pracovníci KKFBZ (4,9), KK (4,49), KBBB (4,9) a MVK (3,9) v rámci celkem **18,2 úvazku**. Na smluvním základě a na základě objednávky knihovnických služeb se na této činnosti podíleli další pracovníci profesionálních knihoven Zlínského kraje.

Krajská a pověřené knihovny část finančního příspěvku od Zlínského kraje využily pro přímou úhradu výše jmenovaných služeb. Byly uzavřeny smlouvy jednak o přenesení regionálních funkcí na vybranou základní knihovnu mezi krajskou a pověřenými knihovnami, jednak o poskytování regionálních služeb v rámci regionálních funkcí obsluhovaným základním knihovnám, jejichž rozsah byl přesně specifikován v objednávce služeb. Poskytnuté služby byly vykázány v hodinové sazbě **290 Kč na hodinu** (mzdové náklady, pojištění, režijní náklady) a čtvrtletně propláceny provozovatelům knihoven fakturou. Na základě objednávky knihovnických služeb bylo v roce 2025 **odpracováno 7 500 hodin** (o 50 méně než v roce 2024) v celkové částce **2 175 000 Kč**.



Materiálové náklady knihoven zahrnovaly především **nákupy knihovního fondu do výměnných souborů**, což představovalo **15,3 %** z celkového objemu finančních prostředků dotace bez krajské funkce: KKFBZ (31,1 %), KK (15,2 %), KBBB (17,5 %) a MVK (15 %). Částka na nákup knihovních dokumentů činila **2 545 519 Kč** – viz výše.

Ostatní materiálové náklady tvořil materiál ke zpracování knihovního fondu (obalová fólie, knižní a katalogizační lístky aj.), běžný kancelářský a spotřební materiál pro oddělení regionálních funkcí (např. tonery do tiskáren, kancelářský papír), propagační materiál, Bookstart sety s ostatním materiálem pro komunitní činnost apod.

Náklady na pohonné hmoty byly měsíčně vyčísleny podle počtu ujetých kilometrů pro zajištění výkonu RF z celkového počtu ujetých kilometrů. Služební vozidlo se používalo především pro rozvoz výměnných souborů do knihoven regionu, pro metodické návštěvy apod.

Náklady na energie byly stanoveny výpočtem podle počtu m² užívané plochy ve vztahu k zajištění výkonu regionálních funkcí (náklady na elektrickou energii a plyn za prostory, kde je umístěn výměnný fond).

V položce služby byly zahrnuty např.: tisk knižních lístků, telefonní poplatky, poštovné, cestovné pracovníků zajišťujících výkon regionálních funkcí, pojištění, náklady za hosting automatizovaného knihovnického systému, software pro statistiku, náklady na vydání publikace o činnosti a výsledcích veřejných knihoven ve Zlínském kraji a náklady na služby lektorů pro semináře pracovníků knihoven Zlínského kraje a honoráře lektorů pro komunitní činnost.

Celkové zhodnocení

Díky stabilnímu personálnímu zajištění a efektivní koordinaci služeb Krajskou knihovnou Františka Bartoše ve Zlíně a pověřených knihoven v Kroměříži, Uherském Hradišti a Vsetíně bylo v roce 2025 v celém kraji obslouženo 383 knihoven. Činnost knihoven byla zároveň v souladu s cíli Koncepce rozvoje knihoven na období 2023–2027, které se promítaly do jejich každodenní praxe i dlouhodobého plánování.

Rok 2025 se vyznačoval mnoha vzdělávacími aktivitami. V celém kraji proběhlo 49 vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo 1 309 pracovníků knihoven. Velký důraz byl kladen na moderní technologie, zejména na využití umělé inteligence v knihovnické praxi. Klíčová byla dotace Ministerstva kultury ČR prostřednictvím programu VISK 2.

Významná byla také podpora komunitních činností malých knihoven. Zatímco v roce 2024 bylo v rámci RF realizováno 100 komunitních zásahů v 57 knihovnách, v roce 2025 tento počet vzrostl na 126 akcí v 69 knihovnách.

Knihovny v kraji prošly významnými proměnami. Mezi klíčové milníky patřilo znovuotevření MVK Vsetín a knihovny v Uherském Brodě po rozsáhlých rekonstrukcích v roce 2025. Modernizací a přestavbami prošlo i mnoho menších knihoven, které se transformovaly na atraktivní centra kultury (např. Nivnice, Hluk, Jankovice).

Do nákupu výměnného fondu bylo investováno rekordních 2 545 519 Kč, což umožnilo pořídit 9 578 nových svazků. Cirkulace fondu zůstává klíčovou službou, kdy bylo expedováno 1 159 souborů do 328 knihoven.

Výrazně se zvýšil počet jednání se zástupci obcí (o 43 více než v roce 2024), což svědčí o prohlubující se spolupráci se zřizovateli. Úspěšně byl realizován také 13. ročník krajského ocenění knihoven, který vyzdvihl mimořádnou práci knihovníků a komunitní přínos institucí ve Slavkově pod Hostýnem, Uherském Brodě, Vidči a Vizovicích.

Systém regionálních funkcí ve Zlínském kraji funguje jako stabilní a efektivní síť, která garantuje dostupnost a kvalitu služeb i v nejmenších obcích regionu.

Ing. Jan Kaňka

ředitel Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně,
příspěvkové organizace

Zpracovala: Ing. Jana Tomancová

Přílohy: dle obsahu